

Pakkausseloste: Tie toa käyttäjälle

Pausanol® 0,1 mg/g emätinemulsiovoide

estrioli

Lue tämä pakkausseloste huolellisesti, ennen kuin aloitat tämän lääkkeen käyttämisen, sillä se sisältää sinulle tärkeitä tietoja.

Käytä tätä lääkettä juuri siten kuin tässä pakkausselosteessa kuvataan tai kuten lääkäri on määränyt tai apteekkienkilökunta tai sairaanhoitaja on neuvonut.

- Säilytä tämä pakkausseloste. Voit tarvita sitä myöhemmin.
- Kysy apteekista tarvittaessa lisätietoja ja neuvoja.
- Jos havaitset haittavaikutuksia, kerro näistä lääkärille, apteekkienkilökunnalle tai sairaanhoitajalle. Tämä koskee myös sellaisia mahdollisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkausselosteessa. Ks. kohta 4.
- Käännny lääkärin puoleen, ellei olosi parane tai se huononee.

Tässä pakkausselosteessa kerrotaan:

1. Mitä Pausanol on ja mielin sitä käytetään
2. Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin käytät Pausanol-valmistetta
3. Miten Pausanol-valmistrojat käytetään
4. Mahdolliset haittavaikutukset
5. Pausanol-valmisteen säilyttäminen
6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

1. Mitä Pausanol on ja mielin sitä käytetään

Pausanol on emättimeen annettava hormonikorvaushoitovalmiste, ja se on tarkoitettu naisille, joilla on joko vaihdevuosien aikaisia, vaihdevuosien jälkeisiä tai munasarjojen poistosta johtuvia emättimen limakalvojen oireita. Tällaisia oireita ovat esimerkiksi emättimen kuivuuden tunne ja yhdyntäkivut.

Pausanol sisältää lyhytvaikuttelua estriolia, joka on naisen elimistössä muodostuvan sukupuolihormonin eli estrogeenin aineenvaihdunnan lopputuote. Vaihdevuosien aikana ja munasarjojen poiston jälkeen estrogeenituotanto vähenee. Tämä aiheuttaa ulkosynnyttimien ja emättimen limakalvon sekä virtsaputken ja -rakon pohjan limakalvon ohinemista. Estrogeenivaje aiheuttaa emättimen kuivuutta, kutinaa, kirvelyytä ja yhdyntäkipuja sekä lisääntynyttä virtsaamistarvetta, virtsan pidätyskyvyttömyyttä ja kirvelyytä virtsatessa. Pausanol-emätinemulsiovoiteen sisältämä estrioli hidastaa ja ehkäisee edellä mainittuja muutoksia sekä lievittää ja poistaa niiden aiheuttamia oireita.

Estriolia, jota Pausanol sisältää, voidaan joskus käyttää myös muiden kuin tässä pakkausselosteessa mainittujen sairauksien hoitoon. Kysy neuvoa lääkäristä, apteekkienkilökunnalta tai muulta terveydenhuollon ammattilaiselta tarvittaessa ja noudata aina heiltä saamiasi ohjeita.

2. Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin käytät Pausanol-valmistrojat

Älä käytä Pausanol-valmistrojat, jos jokin seuraavista koskee sinua. Jos olet epävarma, koskeeko jokin kohdista sinua, **keskustele lääkärin kanssa** ennen Pausanol-valmisteen käyttöä.

Älä käytä Pausanol-valmistrojat

- jos sinulla on tai on joskus ollut **rintasyöpä** tai jos sinulla epäillään sitä

- jos sinulla on jokin **estrogeenille herkkä syöpä**, kuten kohdun limakalvon syöpä, tai jos sinulla epäillään sitä
- jos sinulla on **emätinverenvuotoa, jonka syytä ei tiedetä**
- jos sinulla on **kohdun limakalvon liikakasvua** etkä saa siihen hoitoa
- jos sinulla on tai on joskus ollut **laskimoveritulppa**, kuten veritulppa sääressä (syvä laskimotromboosi) tai keuhkoissa (keuhkoembolia)
- jos sinulla on **veren hyytymis häiriö** (kuten proteiini C:n, proteiini S:n tai antitrombiinin puutos)
- jos sinulla on tai on äskettäin ollut valtimoveritulpan aheuttama sairaus, kuten **sydänkohtaus, aivohalvaus tai rasitusrintakipua**
- jos sinulla on tai on joskus ollut **maksasairaus** eivätkä maksaa-arvosi ole palautuneet normaaliksi
- jos sinulla on harvinainen porfyriaksi kutsuttu verisairaus, joka kulkee suvussa (perinnöllinen sairaus)
- jos olet allerginen estriolille tai tämän lääkkeen jollekin muulle aineelle (lueteltu kohdassa 6)

Jos sinulle ilmaantuu jokin edellä mainituista sairauksista ensimmäistä kertaa Pausanol-valmisten käytön aikana, lopeta käyttö heti ja käänny välittömästi lääkärin puoleen.

Varoitukset ja varotoimet

Hormonikorvaushoitoon liittyy riskejä, jotka pitää ottaa huomioon kun päättää hoidon aloittamisesta tai jatkamisesta.

Kokemus sellaisten naisten hoitamisesta, joilla on ennenaikaiset vaihdevuodet (munasarjojen toiminnanvauksen tai leikkauksen takia) on vähäistä. Jos sinulla on ennenaikaiset vaihdevuodet, hormonikorvaushoidon käytön riskit saattavat olla erilaiset. Keskustele lääkärin kanssa.

Ennen hormonikorvaushoidon aloittamista (tai keskeytyneen hormonikorvaushoidon jatkamista) lääkäri kysyy sinun ja lähisukulaistesi terveystietoja. Sinulle tehdään mahdollisesti lääkärintarkastus, ja tähän voi tarvittaessa sisältyä rintojen tutkiminen ja/tai sisätkimius.

Pausanol-valmisten käytön aloittamisen jälkeen sinun pitää käydä lääkärin vastaanotolla tarkastuskäynneillä säännöllisin väliajoin (vähintään kerran vuodessa). Keskustele näillä käynneillä lääkärin kanssa Pausanol-valmisten käytön jatkamisen hyödyistä ja riskeistä.

Käy säännöllisesti rintasyöpäseulonnoissa lääkärin suosituksen mukaisesti.

Kerro lääkärille ennen hoidon aloittamista, jos sinulla on joskus ollut jokin seuraavista, sillä ne voivat uusiutua tai tulla pahemaksi Pausanol-hoidon aikana. Jos niin tapahtuu, käy useammin lääkärin vastaanotolla tarkastuskäynnillä.

- kohdun sidekudoskasvaimet
- kohdun limakalvon kasvu kohdun ulkopuolella (endometrioosi) tai aiemmin esiintynyt kohdun limakalvon liikakasvu
- suurentunut veritulppien kehittymisen riski (ks. kohta ”Laskimoveritulpat (tromboosit)”)
- suurentunut estrogenille herkän syövän kehittymisen riski (esim. äiti, sisar tai isoäiti on sairastanut rintasyöpää)
- korkea verenpaine
- maksasairaus, kuten hyvänlaatuinen maksakasvain
- diabetes
- sappikivet
- migreeni tai voimakas päänsärky
- moniin elimistön elimiin vaikuttava immuunijärjestelmän sairaus (SLE-tauti eli systeeminen lupus erythematosus)

- epilepsia
- astma
- tärykalvoon ja kuuloon vaikuttava sairaus (otoskleroosi).
- erittäin suuri veren rasva-arvo (triglyseridit)
- sydän- tai munuaisvaivoista johtuva nesteen kertyminen elimistöön
- perinnöllinen ja hankimmainen angioedeema.

Lopeta Pausanol-valmisten käyttö ja hakeudu välittömästi lääkäriin

jos havaitset hormonikorvaushoidon aikana jonkin seuraavista:

- mikä tahansa kohdassa ”Älä käytä Pausanol-valmistetta” mainituista sairauksista
- ihmisen tai silmänvalkuisten keltaisuus (ikterus). Nämä voivat viittata maksasairauuteen.
- kasvojen, kielen ja/tai kurkun turpoamista ja/tai nielemisvaikeuksia tai nokkosihottumaa, joihin liittyy hengitysvaikeuksia, sillä ne voivat johtua angioedemasta
- voimakas verenpaineen nousu (oireita saattavat olla päänsärky, väsymys, huimaus)
- migreenityyppinen päänsärky ensimmäistä kertaa
- tulet raskaaksi
- veritulppaan viittaavia oireita, kuten
 - säären kivulias turvotus ja punoitus
 - äkillinen rintakipu
 - hengitysvaikeudet.

Katso lisätietoja kohdasta ”Laskimoveritulpat (tromboosit)”.

Huom! Pausanol ei ole ehkäisyvalmiste. Jos viimeisistä kuukautisistasi on alle 12 kuukautta tai jos olet alle 50-vuotias, sinun on käytettävä lisäksi jotain ehkäisymenetelmää. Pyydä lääkäristä neuvoja.

Hormonikorvaus hoito ja syöpä

Kohdun limakalvon liikakasu ja kohdun limakalvon syöpä

Pelkkää estrogeenia sisältävän hormonikorvaushoidon käyttö suurentaa kohdun limakalvon liikakasvun ja kohdun limakalvon syövän riskiä.

Ei tiedetä, onko riski samanlainen, kun Pausanol-valmistetta käytetään toistuvasti tai pitkään (yli vuoden ajan). On kuitenkin osoitettu, että Pausanol imetyy vereen vain vähäisessä määrin, joten progestiiniin lisääminen hoitoon ei ole tarpeen.

Jos sinulle tulee vuotoa tai tiputtelua, siitä ei tavallisesti tarvitse huolestua, mutta käy kuitenkin lääkärin vastaanotolla. Vuoto voi olla merkki kohdun limakalvon paksuuntumisesta.

Alla kerrotut riskit liittyvät veren mukana kiertäviin (systeemisiin) hormonikorvaushoitolääkkeisiin. Pausanol-valmisteita käytetään paikallisesti emättimeen, ja ne imetyvät verenkiertoon vain hyvin vähän. On epätodennäköistä, että alla mainitut oireet pahenisivat tai palaisivat Pausanol-hoidon aikana; käy kuitenkin lääkärin vastaanotolla, jos olet huolissasi asiasta.

Rintasyöpä

Näyttö osoittaa, että Pausanol-valmisten käyttäminen ei lisää rintasyövän riskiä niillä naisilla, joilla ei ole ollut rintasyöpää alkaisemmin. Ei tiedetä, voivatko naiset, jotka ovat sairastaneet rintasyövän alkaisemmin, käyttää Pausanol-valmistetta turvallisesti.

Tutki rintasi säännöllisesti. Mene lääkäriin, jos havaitset muutoksia, kuten

- ihmisen (kuopalle) vetätyminen
- nännissä esiintyvät muutokset

- mikä tahansa kyhmy, jonka voit tuntea tai nähdä.

Lisäksi on suositeltavaa käydä joukkotarkastusmammografiassa, jos niitä on tarjolla.

Munasarjasyöpää

Munasarjasyöpää on harvinainen – paljon harvinaisempi kuin rintasyöpää. Pelkkää estrogeenia sisältävään ja estrogeenia ja progestiinia sisältävään yhdistelmähormonikorvaushoitoon on liittynyt hieman suurentunut munasarjasyövän riski.

Munasarjasyövän riski vaihtelee iän mukaan. Esimerkiksi 50–54-vuotiaista naisista, jotka eivät käytä hormonikorvaushoitoa, noin 2 naisella kahdestuhannesta todetaan munasarjasyöpää 5 vuoden aikana. Naisilla, jotka ovat käyttäneet hormonikorvaushoitoa 5 vuoden ajan, tapauksia on noin 3 kahtatuhatta käyttäjää kohden (eli noin yksi lisätapaus).

Hormonikorvaushoidon vaikutukset sydämeen ja vereen kiertoon

Laskimoveritulpat (tromboosit)

Laskimoveritulppien riski on hormonikorvaushoidon käyttäjillä noin 1,3–3-kertainen verrattuna sitä käyttämättömiin, etenkin ensimmäisen hoitovuoden aikana.

Laskimotukokset voivat olla vakavia ja jos veritulppa kulkeutuu keuhkoihin, se voi aiheuttaa rintakipua, hengenahdistusta, pyörtymisestä tai jopa kuolemaa.

Laskimoveritulppien todennäköisyys lisääntyy iän myötä ja jos jokin seuraavista koskee sinua. Kerro lääkärille, jos jokin näistä koskee sinua:

- et pysty kävelemään pitkään aikaan suuren leikkauksen, vamman tai sairauden vuoksi (ks. myös kohta 3 ”Jos olet menossa leikkaukseen”)
- olet vakavasti ylipainoinen (painoindeksi $> 30 \text{ kg/m}^2$)
- sinulla on jokin veren hyytymishäiriö, johon saat pitkäkestoisista veritulppien muodostumista estäävästä lääkehoitoa
- lähisukulaisellasi on joskus ollut veritulppa sääressä, keuhkoissa tai jossakin muussa elimessä
- sinulla on SLE-tauti (systeeminen lupus erythematosus)
- sairastat syöpää.

Katso veritulpan oireet kohdasta ”Lopeta Pausanol-valmisteen käyttö ja hakeudu välittömästi lääkäriin”.

Vertaa

On arvioitu, että tuhannesta yli 50-vuotiaasta naisesta, jotka eivät saa hormonikorvaushoitoa, 4–7 saa laskimoveritulpan viiden vuoden aikana.

50-vuotiailla naisilla, joiden kohtu on poistettu ja jotka ovat käyttäneet pelkkää estrogeenia sisältävää hormonikorvaushoittoa yli 5 vuoden ajan, todetaan 5–8 tapausta tuhatta käyttäjää kohden (eli 1 lisätapaus).

Sydänsairaus (sydäninfarkti)

Naisilla, jotka käyttävät pelkkää estrogeenihoitoa, sydänsairauden kehittymisen riski ei ole suurentunut.

Aivohalvaus

Aivohalvauksen riski on hormonikorvaushoidon käyttäjillä noin 1,5-kertainen verrattuna sitä

käyttämättömiin. Hormonikorvaushoidosta aiheutuvien aivohalvausten lisätapausten määrä suurenee iän myötä.

Vertaa

Noin 50-vuotiaista naisista, jotka eivät käytä hormonikorvaushoitoa, keskimäärin 8 naisen tuhatta naista kohden odotetaan saavan aivohalvauksen 5 vuoden aikana. Noin 50-vuotiaista hormonikorvaushoitoa käyttävistä naisista 11 naista tuhatta kohden saa aivohalvauksen 5 vuoden aikana (eli 3 lisätapausta).

Muut sairaudet

Hormonikorvaushoito ei ehkäise muistin heikkenemistä. On olemassa jonkin verran näyttöä siitä, että muistin heikkenemisen riski suurenee, kun nainen aloittaa hormonikorvaushoidon käyttämisen yli 65-vuotiaana. Kysy lääkäristä lisätietoja.

Muut lääkevalmisteet ja Pausanol

Kerro lääkärlle tai apteekkikenkilökunnalle, jos parhaillaan käytät tai olet äskettäin käyttänyt tai saatat käyttää muita lääkkeitä, myös ilman reseptiä saatavia lääkkeitä, rohdosvalmisteita tai muita luontaistuotteita.

Raskaus ja imetyks

Pausanol on tarkoitettu vain vähdevuosi-iän ohittaneille naisille. Jos tulet raskaaksi, lopeta Pausanol-valmisten käyttö ja ota yhteyttä lääkäriin.

Ajamineen ja koneiden käyttö

Pausanol ei vaikuta ajokykyyn eikä kykyn käyttää koneita.

Pausanol sisältää natriumlauryylisulfaattia, setostearyylialkoholia, setyylialkoholia, metyyliparahydroksibentsoattia (E 218) ja propyyliparahydroksibentsoattia

Tämä lääkevalmiste sisältää 25 mg natriumlauryylisulfaattia per yksi asettimellinen (= 5 g), joka vastaa 5 mg/g. Natriumlauryylisulfaatti saattaa aiheuttaa paikallisia ihoreaktioita (kuten pistelyä tai polttelua) tai lisätä muiden valmisteiden aiheuttamia ihoreaktioita samalle alueelle käytettynä.

Setostearyylialkoholi ja setyylialkoholi saattavat aiheuttaa paikallisia ihoreaktioita (esim. kosketusihottumaa).

Metyyliparahydroksibentsoatti (E 218) ja propyyliparahydroksibentsoatti saattavat aiheuttaa allergisia reaktioita (mahdollisesti viivästyneitä).

3. Miten Pausanol-valmisteita käytetään

Käytä tästä lääkettä juuri siten kuin tässä pakkausselosteessa kuvataan tai kuten lääkäri on määränyt tai apteekkikenkilökunta tai sairaanhoitaja on neuvonut. Tarkista ohjeet lääkäristä, apteekista tai sairaanhoitajalta, jos olet epävarma.

Suositeltu aloitusannos on yksi asettimellinen (= 5 g) emulsiovoidetta emättimeen iltaisin 2–3 viikon ajan. Ylläpitoannos on yksi asettimellinen iltaisin 1–2 kertaa viikkossa. Lääkäri voi määrätä harkintansa mukaan erilaisen annostuksen. Enimmäisannos vuorokaudessa on yksi asettimellinen.

Pese asetin lämpimällä vedellä. Puhkaise voidetuubin suu korkin kärjellä. Kierrä asetin tuubin kierteisiin. Täytä asetin puristamalla tuubista ja vetämällä samalla kevyesti asettimen männästä. Asetu selinmakuulle, työnnä täytetty asetin varovasti mahdollisimman syvälle emättimeen ja paina mäntä pohjaan. Puhdista asetin joka käytön jälkeen lämpimällä vedellä.

Lääkäri pyrkii määräämään pienimmän annoksen, jolla oireitasi voidaan hoitaa mahdollisimman lyhyen aikaa. Keskustele lääkärin kanssa, jos sinusta tuntuu, että käyttämäsi annos on liian tehokas tai se ei ole riittävän tehokas.

Jos olet menossa leikkaukseen

Jos olet menossa leikkaukseen, kerro leikkaavalle lääkärille, että käytät Pausanol-valmistetta. Pausanol-valmisten käyttö saattaa olla tarpeen lopettaa noin 4–6 viikkoa ennen leikkausta veritulppariskin pienentämiseksi (ks. kohta 2, Laskimoveritulpat (tromboosit)). Kysy lääkäriltä, milloin voit jatkaa Pausanol-valmisten käyttöä.

Jos käytät enemmän Pausanol-valmistetta kuin sinun pitäisi

Jos olet ottanut liian suuren lääkeannoksen tai vaikkapa lapsi on ottanut läkettä vahingossa, ota aina yhteyttä lääkäriin, sairaalaan tai Myrkytystietokeskukseen (puh. 0800 147 111) riskien arvioimiseksi ja lisäohjeiden saamiseksi.

4. Mahdolliset haittavaikutukset

Kuten kaikki lääkkeet, tämäkin lääke voi aiheuttaa haittavaikutuksia. Kaikki eivät kuitenkaan niitä saa.

Seuraavia sairauksia on raportoitu useammin systeemistä (veren mukana kiertävästä) hormonikorvaushoitaa käyttävillä kuin sitä käyttämättömillä naisilla. Nämä riskit ovat pienemmät käytettäessä emättimeen annosteltavaa hoitoa kuten Pausanol:

- kohdun limakalvon liikakasvu tai syöpä
- munasarjasyöpä
- laskimoveritulppa sääressä tai keuhkoissa (laskimotromboembolia)
- sydänsairaus
- aivohalvaus
- todennäköinen muistin heikkeneminen, jos hormonikorvaushoito aloitetaan yli 65-vuotiaana.

Katso kohdasta 2 lisätietoja näistä haittavaikutuksista.

Pausanol-emätinemulsiovoide voi hoidon alussa aiheuttaa kirvelyytä tai kutinaa emättimen limakalvoilla tai arkuutta rannoissa. Voit halutessasi harventaa annostuskertoja, jolloin haittavaikutukset lievenevät.

Klinisissä tutkimuksissa on havaittu seuraavia haittavaikutuksia

Yleiset: voi esiintyä enintään yhdellä käyttäjällä kymmenestä
rintojen pingotus
paikallinen ärsytys

Melko harvinaiset: voi esiintyä enintään 1 käyttäjällä sadasta
pahoinvointi
epänormaali emätinverenvuoto

Hyvin harvinaiset: voi esiintyä enintään 1 käyttäjällä 10 000:sta
allergiset reaktiot (ihottuma, kuume)

Seuraavia haittavaikutuksia on raportoitu muiden hormonikorvausvalmisteiden käytön yhteydessä:

- sappirakon sairaus
- erilaiset ihmisen häiriöt:

- ihon värimuutokset, erityisesti kasvoissa ja kaulalla (maksaläiskät eli kloasma)
- kiviliaat punoittavat kyhmyt iholla (kyhmyruusu eli erythema nodosum)
- ihottuma, johon liittyy pyöreää, reunoilta keskelle tummeneva punoitusta tai haavoja (erythema multiforme).

Haittavaikutuksista ilmoittaminen

Jos havaitset haittavaikutuksia, kerro niistä lääkärille, apteekkihenkilökunnalle tai sairaanhoitajalle. Tämä koskee myös sellaisia mahdollisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkausselosteessa. Voit ilmoittaa haittavaikutuksista myös suoraan (ks. yhteystiedot alla). Ilmoittamalla haittavaikutuksista voit auttaa saamaan enemmän tietoa tämän lääkevalmisten turvallisuudesta.

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri
PL 55
00034 FIMEA

5. Pausanol-valmisten säilyttäminen

Säilytä alle 25 °C, herkkä valolle.

Ei lasten ulottuville eikä näkyville.

Älä käytä valmistetta voidetuubiin ja koteloon merkityn viimeisen käyttöpäivän jälkeen.
Viimeinen käyttöpäivämäärä tarkoittaa kuukauden viimeistä päivää.

Älä käytä tätä lääketä, jos huomaat näkyviä muutoksia lääkevalmisten ulkonäössä.

Lääkkeitä ei pidä heittää viemäriin eikä hävittää talousjätteiden mukana. Kysy käyttämättömien lääkkeiden hävittämisestä apteekista. Näin menetellen suojelet luontoa. Kartonkikotelo ja pakkausseloste ovat kierrätettäviä.

6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

Mitä Pausanol-valmiste sisältää?

- Vaikuttava aine on estrioli. Yksi gramma emätinemulsiovoidetta sisältää 0,1 mg estriolia.
- Muut aineet ovat hydratut kasviglyseridit, 85-prosenttinen glyseroli, setyylialkoholi, keskipitkäketjuiset tyydyytyneet triglyseridit, emulgoituva setostearyylialkoholi, valkovaha, natriumlauryllisulfaatti, metyliparahydroksibentsoaatti, propyliparahydroksibentsoaatti, maitohappo, natriumhydroksidi ja puhdistettu vesi.

Lääkevalmisten kuvaus

Valkoinen, kiiltävä, tasa-aineinen voide

Myyntiluvan haltija

Orifarm Healthcare A/S
Energivej 15
DK-5260 Odense S
Tanska
info@orifarm.com

Valmistaja

PHARBIL Waltrop GmbH, Im Wirrigen 25, 45731 Waltrop, Saksa

Pakkaus seloste on tarkistettu 13.6.2024

Bipacksedel: Information till användare n

Pausanol® 0,1 mg/g-vaginalkräm

estriol

Läs nog i genom denna bipacksedel innan du börjar använda detta läke medel. Den innehåller information som är viktig för dig.

Använd alltid detta läkemedel exakt enligt beskrivning i denna bipacksedel eller enligt anvisningar från din läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska.

- Spara denna bipacksedel, du kan behöva läsa den igen.
- Vänd dig till apotekspersonalen om du behöver mera information eller råd.
- Om du får biverkningar, tala med läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska. Detta gäller även eventuella biverkningar som inte nämns i denna information. Se avsnitt 4.
- Du måste tala med läkare om du inte mår bättre eller om du mår sämre.

I de nna bipackse del finns du information om följande:

1. Vad Pausanol är och vad det används för
2. Vad du behöver veta innan du använder Pausanol
3. Hur du använder Pausanol
4. Eventuella biverkningar
5. Hur Pausanol ska förvaras
6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

1. Vad Pausanol är och vad det används för

Pausanol är ett hormonersättningsbehandlingspreparat för vaginal användning och den är avsedd för kvinnor som har slemhinnebesvär antingen under eller efter klimakteriet eller på grund av att äggstockarna har opererats bort. Sådana symptom är bland annat torrhet i slidan samt smärtor vid samlag.

Pausanol innehåller estriol med kortvarig effekt, som är slutprodukten av estrogenmetabolismen. Estrogen är det könshormon som bildas i kvinnokroppen. Under menopausen och efter avlägsnandet av äggstockarna minskar estrogenproduktionen. Detta förorsakar förturning av slemhinnorna i de yttre könsorganen och slidan samt i urinrören och urinblåsans botten. Estrogenbrist yttrar sig som torrhet i slidan, klåda, sveda och samlagssmärtor samt ökat urineringsbehov, urininkontinens och sveda vid urinering. Estriol i Pausanol uppskjuter och förebygger dessa förändringar samt lindrar och avlägsnar de symptom de förorsakat.

Estriol som finns i Pausanol kan också vara godkänd för att behandla andra sjukdomar som inte nämns i denna produktinformation. Fråga läkare, apotek eller annan hälsovårdspersonal om du har ytterligare frågor och följ alltid deras instruktion.

2. Vad du behöver veta innan du använder Pausanol

Använd inte Pausanol, om något av följande gäller dig. Om du är osäker på något av nedanstående, **rådfråga läkare** innan du använder Pausanol.

Använd inte Pausanol

- om du har eller har haft **bröstcancer** eller misstanke om bröstcancer
- om du har **estrogenberoende cancer** såsom cancer i livmoderslembhinnan eller misstanke om cancer i livmoderslembhinnan
- om du har **blödning från slidan vars orsak är oklar**

- om du har **onormal förtjockning av livmoderslembhinnan** som inte behandlas
- om du har eller någon gång har haft **blodpropp i en ven** såsom i benen (djup ventrombos) eller lungorna (lungemboli)
- om du har en **blodkoagulationsstörning** (såsom brist på protein C, protein S eller antitrombin)
- om du har eller nyligen har haft en sjukdom orsakad av blodpropp i en artär, såsom **hjärtattack, stroke eller kärlkramp**
- om du har eller någon gång har haft en **leversjukdom** och dina levervärden inte har återgått till det normala
- om du har en sällsynt blodrubbning som kallas porfyri och som är ärlig
- om du är allergisk mot estriol eller något annat innehållsämne i detta läkemedel (anges i avsnitt 6).

Om något av ovan nämnda tillstånd uppstår första gången under behandlingen med Pausanol bör du genast avsluta behandlingen och omedelbart rådfråga läkare.

Varningar och försiktighet

Hormonersättningsbehandlingen är förknippad med risker, som du bör beakta och diskutera med din läkare då du överväger att inleda eller fortsätta hormonersättningsbehandlingen.

Det finns begränsad erfarenhet av användning hos kvinnor med för tidig menopaus (pga. ovariell insuffiens eller operation). Om du har en för tidig menopaus kan riskerna med användningen av hormonersättningsbehandling vara annorlunda. Rådfråga din läkare.

Innan du börjar hormonersättningsbehandling (eller fortsätter avbruten hormonersättningsbehandling) ska läkaren fråga om hälsouppgifter gällande dig och dina nära släktingar. Du ska möjligen ha en läkarundersökning, och den kan vid behov innehålla bröstundersökning och/eller invärtes undersökning.

Då du inlett behandlingen med Pausanol bör du gå hos läkaren på kontrollbesök med regelbundna mellanrum (minst en gång i året). Diskutera på dessa kontrollbesök med läkaren om de eventuella för- och nackdelarna med fortsatt behandling med Pausanol.

Du bör gå regelbundet på bröstcancerscreening enligt läkarens rekommendation.

Tala om för läkare om du har haft något av följande tillstånd eftersom de kan återkomma eller bli värre under behandling med Pausanol. Om det händer, gå oftare hos läkaren på kontrollbesök.

- tumör i livmoderns bindväv
- tillväxt av livmoderslembhinnan utanför livmodern (endometrios) eller tidigare förtjockning av livmoderslembhinnan
- förhöjd risk för utveckling av blodpropp (se avsnitt ”Blodpropp i en ven (trombos)”)
- förhöjd risk för utveckling av estrogenberoende cancer (t.ex. bröstcancer hos moder, syster eller farmor/mormor)
- högt blodtryck
- leverjukdom, såsom en godartad levertumör
- diabetes
- gallstenar
- migrän eller svår huvudvärk
- en sjukdom i immunsystemet som påverkar flera av kroppens organ (systemisk lupus erythematosus, SLE)
- epilepsi
- astma
- en sjukdom som påverkar trumhinnan och hörseln (otoskleros)

- mycket hög fettnivå i ditt blod (triglycerider)
- vätskeansamling på grund av hjärt- eller njurproblem
- ärftligt och förvärvat angioödem.

Avbryt handlingen med Pausanol och uppsök omedelbart läkare

om du observerar något av följande under hormonersättningsbehandlingen:

- något av de tillstånd som anges i avsnitt ”Använd inte Pausanol”
- gulhet i hud och ögonvitor (ikterus). Detta kan vara ett tecken på leverjukdom.
- svullnad i ansikte, tunga och/eller svalg och/eller svårigheter att svälja eller nässelutslag, tillsammans med andningssvårigheter som kan tyda på angioödem
- kraftig blodtryckshöjning (möjliga symtom är huvudvärk, trötthet, yrsel)
- migränliknande huvudvärk för första gången
- om du blir gravid
- om du observerar symtom som tyder på blodpropp såsom
 - smärtsam svullnad och rodnad i benet
 - plötslig bröstsärta
 - andningssvårigheter.

Se avsnitt ”Blodpropp i en ven (trombos)” för ytterligare information.

Observera! Pausanol är inte ett preventivmedel. Om det har gått mindre än 12 månader sedan din senaste menstruation eller om du är yngre än 50 år bör du även använda ett preventivmedel för att förhindra graviditet. Rådfråga läkare.

Hormonersättningsbehandling och cancer

Onormal tillväxt av livmoderslembhinnan och cancer i livmoderslembhinnan

Användning av hormonersättningsbehandling med enbart estrogen ökar risken för onormal tillväxt av livmoderslembhinnan och cancer i livmoderslembhinnan.

Man vet inte om risken är likadan när Pausanol används upprepade gånger eller en längre tid (längre än ett år). Det har dock konstaterats att Pausanol absorberas i blodet i små mängder, och därfor är det inte nödvändigt att tillsätta progestin till behandlingen.

Om du får blödning eller stänkblödning, behöver du vanligen inte bli bekymrad för det, men besök ändå läkare. Blödningen kan vara ett tecken på förtjockning av livmoderslembhinnan.

Nedannämnda risker är förknippade med hormonersättningsläkemedel som cirkulerar i blodet (systemiska läkemedel). Pausanol används lokalt vaginalt, och den absorberas i blodet i små mängder. Det är osannolikt att de nedannämnda symptom skulle förvärras eller komma tillbaka under Pausanol-behandlingen; besök ändå läkare om du är bekymrad för det.

Bröstcancer

Det finns uppgifter som tyder på att användning av Pausanol inte ökar risken för bröstcancer hos kvinnor som inte har haft bröstcancer tidigare. Det är okänt om Pausanol kan användas säkert hos kvinnor som har haft bröstcancer tidigare.

Undersök dina bröst regelbundet. Uppsök läkare om du observerar förändringar såsom

- tillbakadragning av huden
- förändringar i bröstvårtan
- vilken som helst knöl som du kan känna eller se.

Dessutom rekommenderas det att ta del i massundersökningsmammografier om sådana finns.

Cancer i äggstocken

Cancer i äggstocken är sällsynt – mycket sällsyntare än brötcancer. Risken för äggstockscancer har rapporterats öka en aning hos kvinnor som använder hormonersättningsbehandling som innehåller antingen enbart estrogen eller estrogen och progestin.

Risken för äggstockscancer varierar med åldern. Till exempel av 50–54-åriga kvinnor som inte använder hormonersättningsbehandling, cirka 2 kvinnor av 2 000 diagnostiseras med äggstockscancer under en femårsperiod. Hos kvinnor som har använt hormonersättningsbehandling i fem år finns det cirka 3 fall per 2 000 användare (dvs. cirka ett extra fall)

Påverkan av hormonersättningsbehandling på hjärtat och blodcirculationen

Blodpropp i en ven (trombos)

Risken för **blodpropp i en ven** är ungefär 1,3–3 gånger högre bland dem som använder hormonersättningsbehandling än bland dem som inte gör det, särskilt under det första året.

Ventromboser kan vara allvarliga och om en blodpropp vandrar till lungorna kan den orsaka bröstsmärta, andnöd, svitning eller till och med leda till döden.

Risken för att få blodpropp i en ven ökar med stigande ålder och om något av det som nämnts nedan gäller dig. Tala om för läkare om något av nedanstående gäller dig:

- du kan inte gå på en längre tid på grund av att du har genomgått en stor operation, skadat dig eller lider av någon sjukdom (se även avsnitt 3, ”Om du ska genomgå en operation”)
- du är kraftigt överviktig ($BMI > 30 \text{ kg/m}^2$)
- du har en blodkoagulationsstörning och behöver långvarig behandling för att förebygga blodproppar
- någon av din nära släktning har haft blodpropp i benet, lungan eller i något annat organ
- du har SLE (systemisk lupus erythematosus)
- du har cancer.

För symtom på blodpropp, se avsnitt ”Avbryt behandlingen med Pausanol och uppsök omedelbart läkare”.

Jämför

För kvinnor över 50 år som inte använder hormonersättningsbehandling förväntas antalet fall av blodproppar i en ven under en femårsperiod vara 4–7 per 1 000.

För kvinnor i 50 års ålder som fått livmodern bortopererad och som använder hormonersättningsbehandling med enbart estrogen i över 5 år diagnostiseras 5–8 fall per 1 000 användare (dvs. ett extra fall).

Hjärtsjukdom (hjärtinfarkt)

Kvinnor som behandlas med enbart estrogen har ingen ökad risk för att drabbas av en hjärtsjukdom.

Stroke (slaganfall) Risken för strokeär ungefär 1,5 gånger högre för användare av hormonersättning än för kvinnor som inte använder hormonersättning. Risken för stroke är åldersberoende, därför ökar antalet fall av stroke på grund av andvändning av hormonersättning med stigande ålder.

Jämför

Av kvinnor i cirka 50 års ålder som inte använder hormonersättningsbehandling förväntas cirka 8 kvinnor per 1 000 bli drabbade av hjärnförlamning under en femårsperiod. Av kvinnor i cirka 50 års ålder som använder hormonersättningsbehandling drabbas 11 kvinnor per 1 000 av hjärnförlamning under en femårsperiod (dvs. 3 extra fall).

Andra sjukdomar

Hormonersättningsbehandling förhindrar inte försämring av minnet. Det finns vissa belägg för att kvinnor som börjar med hormonersättningsbehandling efter 65 års ålder har en ökad risk för försämrat minne. Rådfråga läkare

Andra läke medel och Pausanol

Tala om för läkare eller apotekspersonal om du använder, nyligen har använt eller kan tänkas använda andra läkemedel, också receptfria läkemedel, naturläkemedel eller andra naturprodukter..

Graviditet och amning

Pausanol är endast avsett för kvinnor som passerat klimakteriet. Om du blir gravid ska du genast sluta ta Pausanol och kontakta läkare.

Körförmåga och användning av maskiner

Pausanol påverkar inte förmågan att köra bil eller använda maskiner.

Pausanol innehåller natriumlaurilsulfat, cetostearylalkohol, cetylalkohol, methylhydroxybensoat (E 218) och propylhydroxi-bensoat

Detta läkemedel innehåller 25 mg natriumlaurilsulfat per applikatorsats (= 5 g) motsvarande 5 mg/g. Natriumlaurilsulfat kan ge lokala hudreaktioner (stickande eller brännande) eller öka hudreaktioner orsakade av andra produkter som används på samma hudyta.

Cetostearylalkohol och cetylalkohol kan ge lokala hudreaktioner (t ex kontakteksem).

Methylhydroxi-bensoat (E 218) och propylhydroxi-bensoat kan ge allergisk reaktion (eventuellt fördröjd).

3. Hur du använder Pausanol

Använd alltid detta läkemedel exakt enligt beskrivning i denna bipacksedel eller enligt anvisningar från läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska. Rådfråga läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska om du är osäker.

Rekommenderad initialdos är en applikatorsats (= 5 g) kräm i slidan varje kväll i 2–3 veckor. En underhållsdos är en applikatorsats om kvällen 1–2 gånger i veckan. Läkaren kan ordinera en annorlunda dosering. Maximidosen är en applikatorsats per dygn.

Tvätta applikatorn med varmt vatten. Perforera tubändan med korkspetsen. Vrid applikatorn i tubens gängor. Fyll applikatorn genom att trycka på tuben och samtidigt lätt dra ut applikatorkolven. För applikatorn varsamt så långt in i slidan som möjligt medan du ligger på rygg och tryck in kolven. Rengör applikatorn med varmt vatten efter varje användning.

Läkaren försöker alltid ordinera dig den längsta dosen som behövs för att behandla dina symptom under en så kort tid som möjligt. Diskutera med läkare om du upplever att dosen du använder är för effektiv eller att den inte är tillräckligt effektiv.

Om du ska genomgå en operation

Om du ska genomgå en operation bör du tala om för kirurgen att du använder Pausanol. Du måste kanske sluta använda Pausanol 4–6 veckor före operationen för att minska risken för blodpropp (se avsnitt 2 ”Blodpropp i en ven (trombos)”). Fråga din läkare när du kan börja använda Pausanol igen.

Om du har tagit för stor mängd av Pausanol

Om du fått i dig för stor mängd läkemedel eller om t.ex. ett barn fått i sig läkemedlet av misstag kontakta läkare, sjukhus eller Giftinformationscentralen (tel. 0800 147 111) för bedömning av risken samt rådgivning.

4. Eventuella biverkningar

Liksom alla läkemedel kan detta läkemedel orsaka biverkningar, men alla användare behöver inte få dem.

Följande sjukdomar rapporterades oftare hos kvinnor som använder hormonersättning som circulerar i blodets än hos kvinnor som inte använder hormonersättning. Dessa risker är mindre tillämpliga för vaginal hormonersättning såsom Pausanol:

- onormal tillväxt av eller cancer i livmoderslemhinnan
- äggstockscancer
- blodpropp i en ven i ben eller lungor (venös tromboemboli)
- hjärtsjukdom
- hjärnförlamning (stroke)
- sannolik minnesförsämring om hormonersättningsbehandling påbörjas efter 65 års ålder.

För ytterligare information om dessa biverkningar, se avsnitt 2.

Pausanol-vaginalkräm kan i början av behandlingen orsaka sveda eller klåda på slidans slemhinnor eller ömhet i brösten. Om du vill, kan du använda preparatet mera sällan, varvid biverkningarna minskar.

Följande biverkningar har rapporterats i kliniska undersökningar

Vanliga: kan förekomma hos upp till 1 av 10 användare

ömhet i brösterna
lokal irritation

Mindre vanliga biverkningar: kan förekomma hos upp till 1 av 100 användare

illamående
onormal blödning från slidan

Mycket sällsynta: kan förekomma hos upp till 1 av 10 000 användare

allergiska reaktioner (hudutslag, feber)Följande biverkningar har rapporterats för andra hormonersättningsbehandlingar:

- sjukdomar i gallblåsan
- olika hudsjukdomar:
 - färgförändringar i huden, särskilt i ansiktet och på halsen (leverfläckar dvs. kloasma)
 - smärtsamma rödaktiga hudknölar (knörlös dvs. erythema nodosum)
 - utslag med ringformad rodnad som är mörkare i mitten eller sår (erythema multiforme).

Rapportering av biverkningar

Om du får biverkningar, tala med läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska. Detta gäller även biverkningar som inte nämns i denna information. Du kan också rapportera biverkningar direkt (se detaljer nedan). Genom att rapportera biverkningar kan du bidra till att öka informationen om läkemedels säkerhet.

webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea
Biverkningsregistret

PB 55
00034 FIMEA.

5. Hur Pausanol ska förvaras

Förvaras vid högst 25 °C, ljuskänsligt.
Förvaras utom syn- och räckhåll för barn.

Används före det utgångsdatum som anges på tuben eller kartongen. Utgångsdatumet är den sista dagen i angiven månad. Använd inte detta läkemedel om synliga försämringar.

Läkemedel ska inte kastas i avloppet eller bland hushållsavfall. Fråga på apoteket hur man kastar läkemedel som inte längre används. Dessa åtgärder är till för att skydda miljön.
Kartongförpackningen och bipacksedeln kan återvinnas.

6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

Innehållsdeklaration

- Den aktiva substansen är estriol. Ett gram kräm innehåller 0,1 mg av estriol.
- Övriga innehållsämnen är hydrerade vegetabiliska glycerider, 85-procentig glycerol, cetylalkohol, mättade triglycerider i medellånga kedjor, emulgerande cetostearylalkohol, vitt vax, natriumlaurylsulfat, methylparahydroxibensoat, propylparahydroxibensoat, mjölkpsyra, natriumhydroxid och renat vatten.

Läkemedlets utseende

Vit, glansig kräm med jämn konsistens

Innehavare av försäljningsställe

Orifarm Healthcare A/S
Energivej 15
DK-5260 Odense S
Danmark
info@orifarm.com

Tillverkare

PHARBIL Waltrop GmbH, Im Wirrigen 25, 45731 Waltrop, Tyskland

Bipacksedeln är granskad 13.6.2024